

Novokřtění v 17.-19. století

Vypovězení novokřtěnců z Moravy

- 1620 bitva na Bílé hoře, české stavovské povstání poraženo, rekatolizace
- Na podzim 1622 dekret kardinála Dietrichštejna vypovídající novokřtěnce z Moravy. Z cca 30 000 zůstalo 5000, do r. 1628 (*Obnovené zřízení zemské*)
- Odchod do Uher (Slovensko) – Sobotiště, Velké Leváry, Kostolany. Představeným obce Andreas Ehrenpreis
- V Uhrách – doba třicetileté války, plundrování dvorů, hladomor, „účeloví“ konvertité (zásobárny)
- Společné vlastnictví rozpuštěno r. 1685
- Nárůst perzekuce – nucené křty dětí (druhý křest v dospělosti), zvláště jezuité zde působili

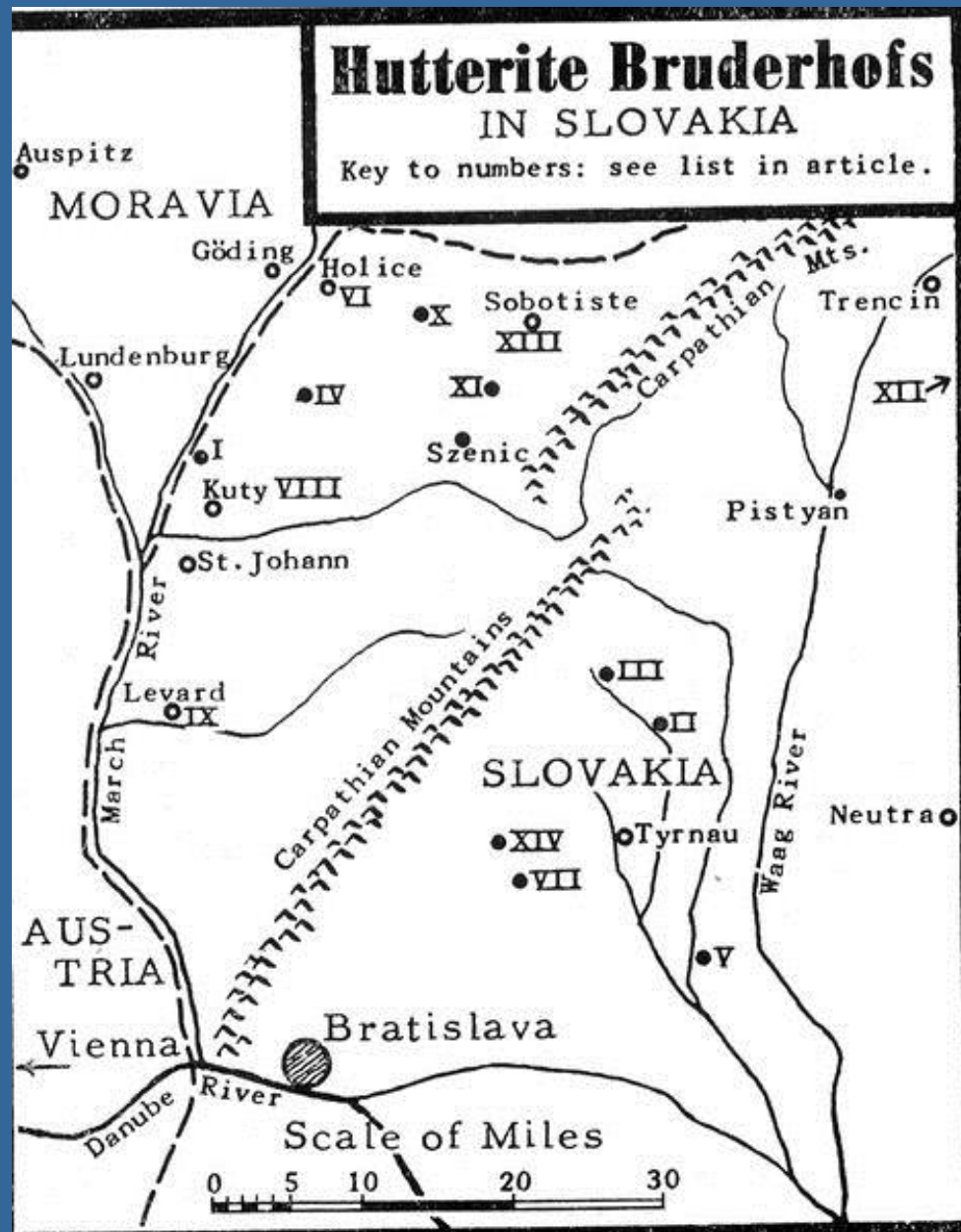
Obce na Slovensku

Sobotiště

Velké Leváry

Trenčín

...

Odchod do Transylvánie

- Sedmihradský kníže Gábor Bethlen pozval novokřtěnce vypovězené po Bílé hoře
- 1622 poselstvo do Nových Mlýnů, násilím uneseno 85 hutteritů
- posléze se přidali další již dobrovolně – komunita v Alvinc v Transylvánii v letech 1622-1767
- Za třicetileté války poskytovali pomoc slovenským komunitám, dařilo se jim do doby habsbursko-turecké války 1658-1661
- Dvůr v Alvinc byl vypleněn, hutterité se skrývali, společné vlastnictví 1690 rozpuštěno
- Záchranou bylo oživení skupiny připojením luteránů z Korutan, kteří byli přesídleni Marií Terezií v roce 1755

Marie Terezie a huterité

Po skončení konfliktů s Pruskem (1740-1742, 1744-45 války slezské, válka sedmiletá 1756-1763) se soustředila na potírání novokřtěnců prostřednictvím jezuitů

Na Slovensku – v roce 1759 chystala důkladné potírání novokřtěnců v Sobotišti, Velkých Levárech a Trenčíně

- Působení jezuitů, děti pokřtěny, zůstaly jen ženy a děti, muži uprchli do lesů

V Transylvánii

1755 přesídlení skupiny 270 korutanských luteránů do okolí Alvinc, setkání s hutterity (ani ne 50 lidí) a připojení luteránů – oživení obce

1762 – jezuita Delphini vyslán Marií Terezií do Transylvánie, Začal působit v Alvinc, založen dvůr v Kreuzu, část hutteritů utíkala tam

- perzekuce, nucená katolizace, obec rozdělena a jedinci umístováni zvláště do okolních vesnic, děti do sirotčinců

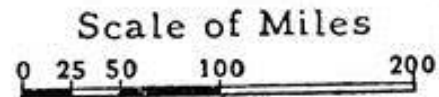
1767 zorganizován útěk do Valašska, 67 osob přešlo průsmykem Karpat do Valašska. Zde krátký pobyt, potíží byly rusko-turecké konflikty, časté stěhování – odchod na bezpečnější půdu do Ruska

1770 – polní maršál hrabě Petr Alexandrovič Rumjancev pozval hutterity na své panství

Hutterite Bruderhofs in Ukraine

1770 - 1874

Vishenka	1770--1802
Radichev	1802--1842
Molotschna	1842--1874

Hutterité v Rusku

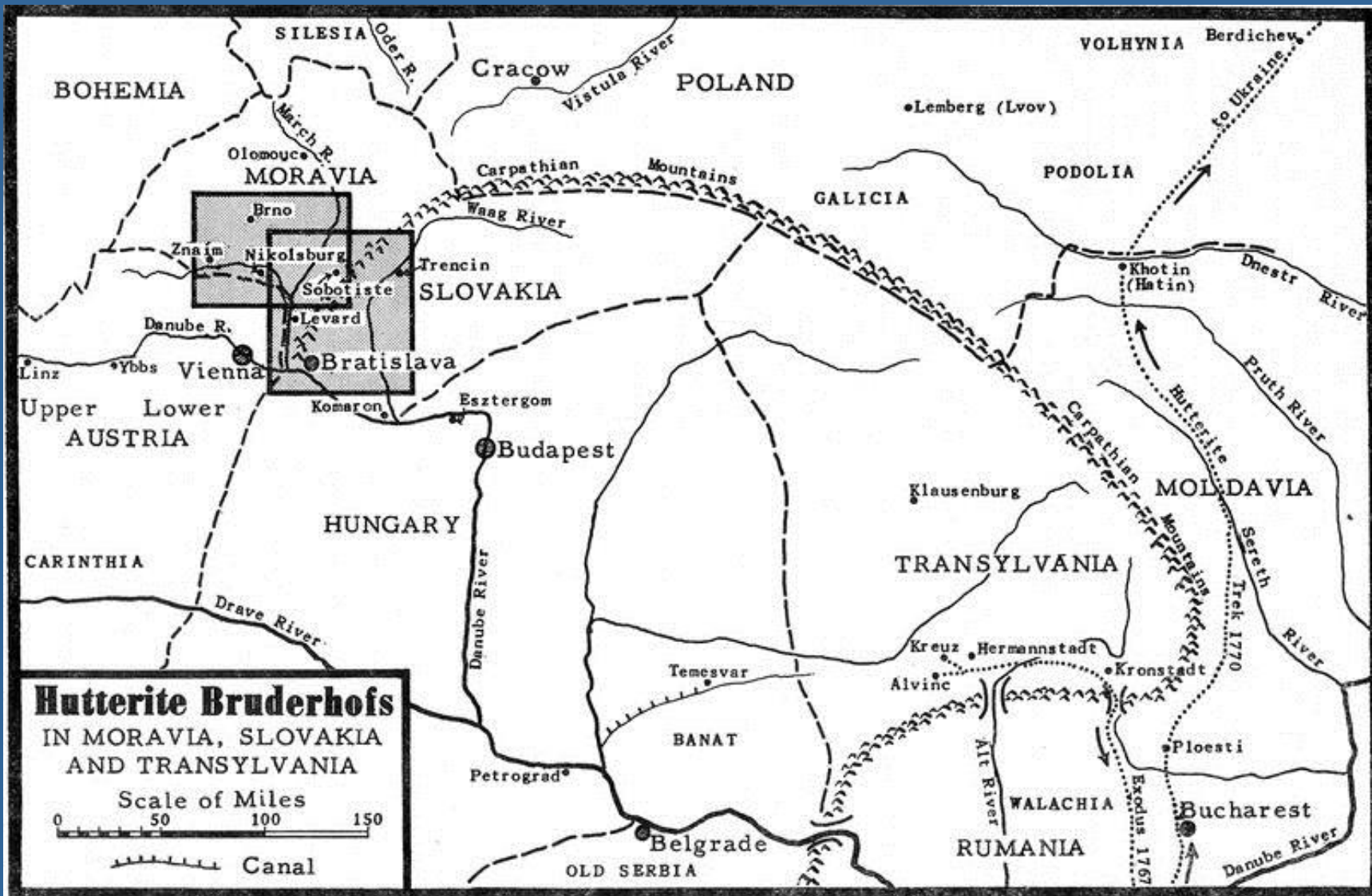
- V dubnu 1770 asi 60 lidí odešlo z Valašska, cesta náročná a nebezpečná
- Dohoda s Rumjancevem o dvanácti bodech, usadili se ve Višence
- Náboženská svoboda, svoboda obchodovat, žít pospolitě, výjimka z vojenské služby, přísah i účasti na soudech, osvobození od daní na tři roky, půjčka
- Farmařili, řemesla, škola, mlýn
- Starost o bratry v Uhrách a Transylvánii – sedm poselstev v letech 1771-1795, návštěvy i v Sobotišti

Vnitřní problémy

- Rozdílný původ osob v obci
- Problémoví členové - rozporuplné působení Mathiase Hofera a Hanse Hofera

- Změny – ztráta profese lékaře, za léta perzekuce nebyli vzděláni – neúspěšný pokus, který vedl ke zvýšenému konzervativismu

- 1787 – další rusko-turecká válka
- 1796 – Rumjancev zemřel, jeho synové se pokusili omezit práva huteritů

- 1800 – carský dokument umožňující přesun hutteritů na carskou půdu, uznání jejich práv (také zde mennonité a amišové)
- 1802 – stěhování z Višenky do Radiševa, cca 202 osob, narůstající konflikt mezi zastánci společného vlastnictví a odpůrci
- Problémy ekonomické – půda je už neúživila
- 1819 společné vlastnictví opuštěno po ničujícím požáru
- V následujících letech se snažili získat další pozemky, ale bezúspěšně
- Pomoc mennonitského kazatele Johannese Corniese
- 1842 – stěhování do oblasti řeky Moločny, (Melitopol)

- 1842 založen Huttertal, učení se od mennonitů, organizace kolonií po jejich vzoru, růst ekonomiky
- 1859 obnoveno společné vlastnictví, Michael Waldner, Jakob Hofer a Darius Walther
- Michael Waldner – „Schmied-Michel“ – *Schmiedleut* od r. 1868 samostatná skupina žijící jinde než v Huttertalu
- Darius Walther – *Dariusleut*
- *Lehrerleut* se ustanovila až v Americe
- 1874 – odchod do Ameriky, všichni hutterité v počtu 1265 lidí, z toho jen asi 400 se usadilo v koloniích, ostatní na vlastních farmách

